

Kapacitásbővítésre vonatkozó piacikereslet- felmérési jelentés Magyarország és Románia közötti határkeresztező pontra

– publikálásra –

2017-07-27

Ezt a jelentést, ami egy közös felmérés egy bővített kapacitásra vonatkozó projekt lehetőségéről, az alábbi társaságok készítették:

FGSZ Zrt.

SNTGN TRANSGAZ SA

Cím:

Cím:

Tanácsház u. 5

Piata C. I. Motas, Nr. 1

8600, Siófok,

551130, Medias Jud.

Magyarország

Sibiu, Romania

Kapcsolat

Kapcsolat

telefon: +36-84-312-311

telefon: +4 0269 80 33 33

email: info@fgsz.hu

email: cabinet@transgaz.ro

fax: +36-84-505-592

fax: +4 0269 83 90 29

Tartalomjegyzék

A.	Nem kötelező érvényű keresleti igények megjelenítése	4
B.	Kereslet felmérése	8
i.	Múltbeli használat adatai	8
ii.	Legutóbbi éves kapacitásaukción eredményei	9
iii.	Kapcsolat GRIP-el, TYNDP-vel, hazai fejlesztési javaslattal	10
iv.	A bővített kapacításra vonatkozó <i>keresleti</i> igény várható mennyisége, iránya és időtartama	11
C.	Következtetés a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt indításáról	11
D.	Előzetes ütemterv	12
E.	Az érintett határkeresztező pont jelenlegi kapacitásainak aukciójára vonatkozó átmeneti intézkedések	12
F.	Díjak	12
G.	Kapcsolat	12

A. Nem kötelező erejű keresleti igény megjelölések

Csanádpalota határkeresztező pont a román és a magyar entry-exit rendszereket köti össze. Az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodás (Interconnection Agreement) értelmében a határkeresztező ponton minimálisan szerződött nyomás 41 bara, de a TRANSGAZ ideiglenesen kérte a határkeresztező pont nyomásának csökkentését 21 bara értékre, bizonyos műszaki korlátok miatt.

Jelenleg rendelkezésre álló kapacitások:

Határkeresztező pont neve	Csanádpalota (HU>RO)	Csanádpalota (RO>HU)
	kWh/h/év	kWh/h/év
Fizikai kapacitás az FGSZ oldalán	2,150,201	571,415
Fizikai kapacitás a Transgaz oldalán	2,145,935	103,290
Publikált technikai kapacitás (FGSZ/Transgaz)	2,150,201	103,290

Az alábbi összesített, nem megszakítható kapacításra vonatkozó nem kötelező erejű keresleti igény megjelölések szolgálnak jelen kereslet felmérés alapjául:

FGSZ Zrt.-hez érkezett keresleti igény megjelölések:

Csanádpalota (HU>RO)

Magyarország irányából “EXIT KAPACI- TÁS”	Románia irányába “ENTRY KAPACI- TÁS”	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény be- érkezésének idősza- ka*	További informá- ció
FGSZ Zrt.	Transgaz	2018/19- 2034/35	100,000	Nem	2	n.a.

Csanádpalota (RO>HU)

Magyarország irányából “EXIT KAPACI- TÁS”	Románia irányába “ENTRY KAPACI- TÁS”	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény be- érkezésének idősza- ka*	További informá- ció
Transgaz	FGSZ Zrt.	2018/19	120,000	Nem	2	n.a.
Transgaz	FGSZ Zrt.	2019/20	1,400,000	Nem	2	n.a.
Transgaz	FGSZ Zrt.	2020/21	1,400,000	Nem	2	n.a.
Transgaz	FGSZ Zrt.	2021/22	2,684,247	Nem	2	n.a.

<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2022/23</i>	<i>2,684,247</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2023/24</i>	<i>2,684,247</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2024/25</i>	<i>2,684,247</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2025/26</i>	<i>2,684,247</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2026/27</i>	<i>2,684,247</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2027/28</i>	<i>2,684,247</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2028/29</i>	<i>1,400,000</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2029/30</i>	<i>150,000</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2030/31</i>	<i>150,000</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2031/32</i>	<i>150,000</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2032/33</i>	<i>150,000</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2033/34</i>	<i>150,000</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>
<i>Transgaz</i>	<i>FGSZ Zrt.</i>	<i>2034/35</i>	<i>150,000</i>	<i>Nem</i>	<i>2</i>	<i>n.a.</i>

TRANSGAZ-hoz érkezett keresleti igény megjelölések:

Csanádpalota (HU>RO)

Magyarország irányából “EXIT KAPACI- TÁS”	Románia irányába “ENTRY KAPACI- TÁS”	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény be- érkezésének idősza- ka*	További informá- ció
FGSZ Zrt.	Transgaz	--	--	--	--	--

Csanádpalota (RO>HU)

Románia irányából “EXIT KAPACI- TÁS”	Magyarország irányába “ENTRY KAPACI- TÁS”	Gázév	Mennyiség (kWh/h)/év	Igény bejelentése másik TSO számára	Keresleti igény be- érkezésének idősza- ka*	További informá- ció
Transgaz	FGSZ Zrt.	--	--	--	--	--

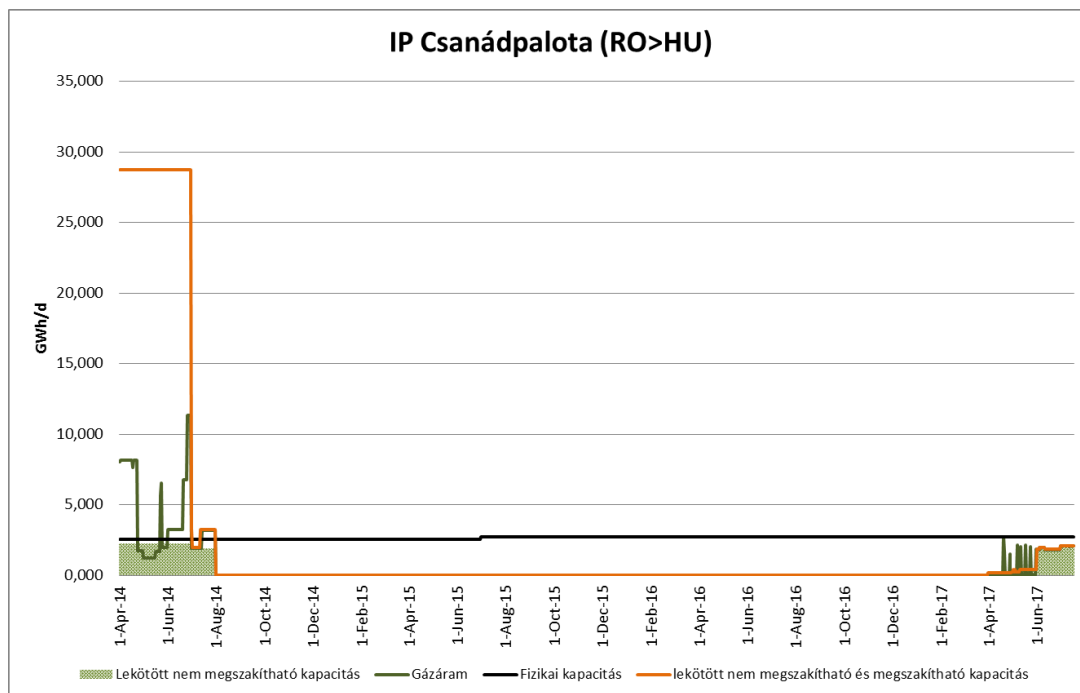
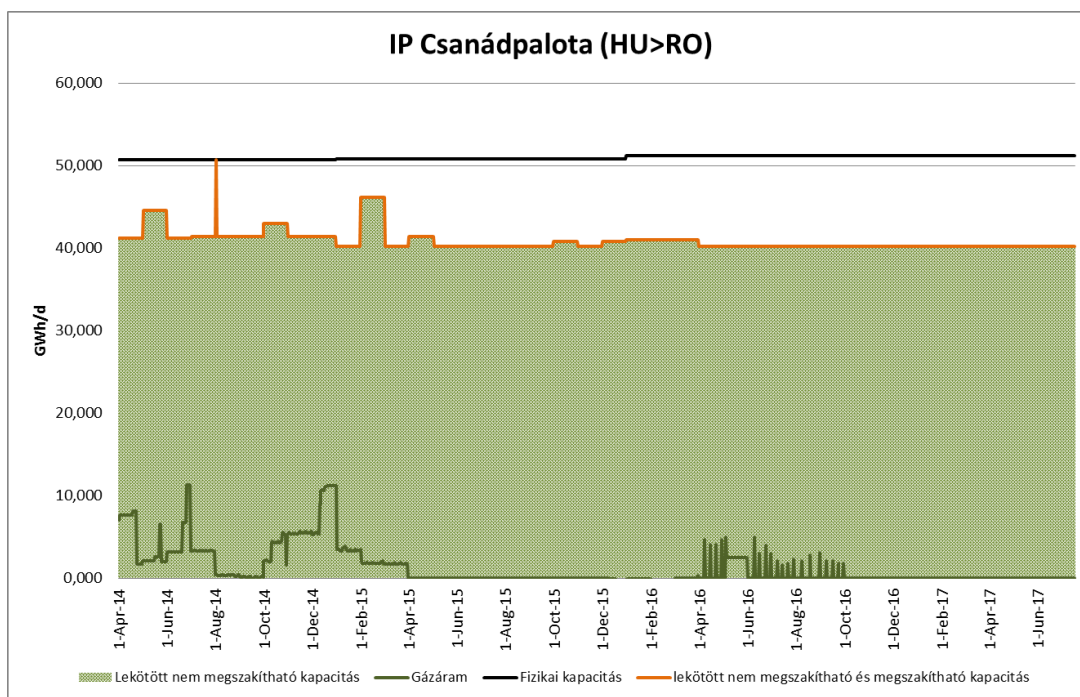
* A keresleti igény megjelölések beérkezési dátumának jelzésére az alábbi egységes időszakok kerültek alkalmazásra:

- 1) az előző keresletfelmérési ciklusban, több mint nyolc héttel az éves kapacitásaukció kezdetét követően benyújtott, és a keresleti igény korábban nem lett figyelembe véve;
- 2) az éves kapacitásaukció kezdete után legfeljebb nyolc héttel benyújtott (0 - 8 héttel az évente meghirdetett éves kapacitásaukció kezdete után);
- 3) az éves kapacitásaukció kezdete után, több mint nyolc héttel benyújtott, és a keresleti igény az adott évi keresletfelmérési ciklusban figyelembe vételre kerül (9 - 16 héttel az évente meghirdetett kapacitásaukció kezdete után).

B. Kereslet felmérése

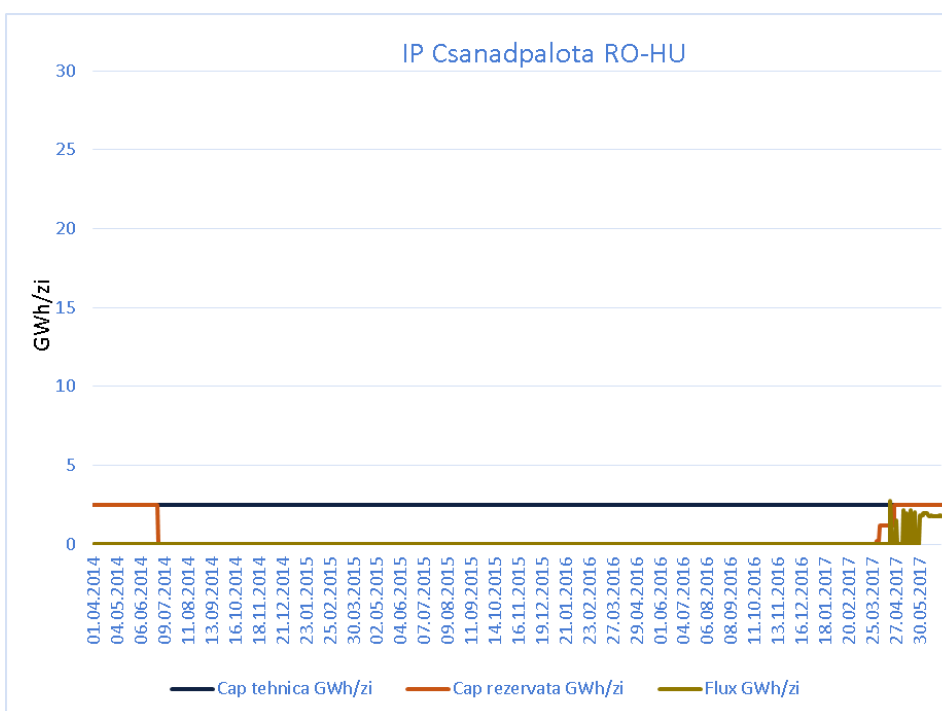
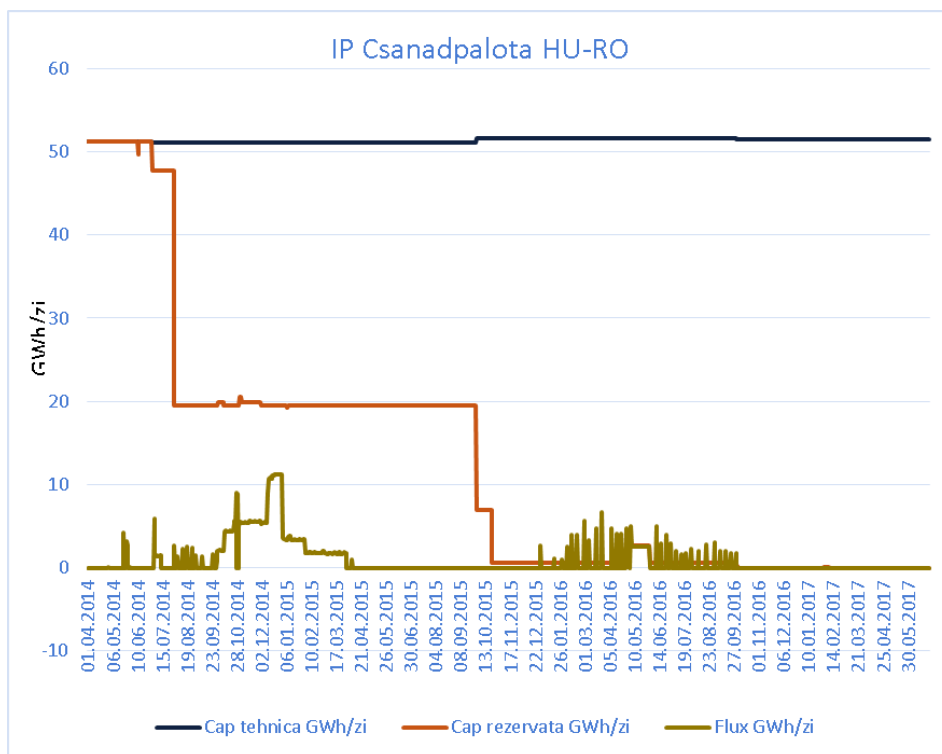
i. Múltbeli használat adatai

Az alábbi diagramon láthatóak a határkeresztező pont magyar oldalának múltbeli használati adatai:

Az alábbi diagramon láthatóak a határkeresztező pont román oldalának múltbeli használati adatai:

ii. A legutóbbi éves kapacitásaukción eredményei

Éves kapcsolt kapacitástermékek (Magyarország>Románia és Románia>Magyarország irányban) aukciója a Regionális Booking Platform-on (RBP) történt 2017-ben. .

A felkínált kapcsolt kapacitások Magyarország irányából Románia irányába az alábbiak voltak:

- 256,549 kWh/h/év a 2017/18 - 2021/22 gázévek között;
- 41,529 kWh/h/év a 2022/23 - 2029/30 gázévek között és
- 1,716,748 kWh/h/év a 2030/31-2031/32 gázévek között

2017.évi aukción nem volt kapcsolt kapacitás lekötés.

A felkínált kapacitások Románia irányából Magyarország irányába az alábbiak voltak:

- 92,961 kWh/h/év a 2017/18 - 2021/22 gázévek között
- 82,632 kWh/h/év a 2022/23 - 2031/32 gázévek között

2017. évi aukción nem volt kapcsolt kapacitás lekötés.

iii. Kapcsolat a GRIP-pel, TYNDP-vel és a hazai fejlesztési javaslattal

Az Észak-déli irányú gázhálózati összekapcsolódások Középkelet- és Délkelet-Európában kiemelt jelentőségű földgázfolyosó („NSI East Gas”) tartalmazza a jelenleg „ROHUAT/BRUA” néven ismert klasztert – szakaszos kapacitásbővítés a Bulgária-Románia-Magyarország-Ausztria kétirányú átviteli folyosón, amelynek célja, hogy lehetővé tegye az első szakaszban 1,75 milliárd m³/év, a második szakaszban 4,4 milliárd m³/év földgáz szállítását. Ez a klaszter több közös érdekű projektet („PCI”) tartalmaz a határ mindkét oldalán.

A magyar oldalon érintett projektek a 2016-2027 időszakra vonatkozó 10 éves hazai fejlesztési javaslatban vizsgálva voltak, de ezeket a projekteket a szabályozó hatóság (MEKH) még nem hagyta jóvá.

A román oldalon a következő projektek vizsgálata történt meg a 2017-2026 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Fejlesztési Tervben.

- A „ROHUAT/BRUA” 1. üteme. Üzemelés kezdete: 2019 december
- A „ROHUAT/BRUA” 2. üteme. Üzemelés kezdete: 2020
- Az NTS (National Transmission System - román nemzeti földgázszállító rendszer) fejlesztése a Fekete-tengeri földgáz szállítása érdekében

iv. A bővített kapacításra vonatkozó keresleti igény várható mennyisége, iránya és idő-tartama

A kereslet felmérés és a folyamatban lévő Open Season eljárás értelmében az FGSZ és a Transgaz által vizsgált keresleti szint 5 400 000 kWh/h/év nem megszakítható kapacitás lesz RO>HU irányban a határ mindkét oldalán.

C. Következtetés a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt indításáról

A kapacitás felmérése alapján megállapítható, hogy a maximálisan várható mennyiség 100 000 kWh/h/év nem megszakítható kapacitás Csanádpalota határkeresztező ponton, HU>RO áramlási irány esetén. A magyar oldalon ezen a határkeresztező ponton a 2029/30 gázévig hosszú távon lekötött nem kapcsolt kapacitás mennyisége 1 678 632 kWh/h/év, a szabad kapacitás 471,569 kWh/h/év. A román oldalon ezen a határkeresztező ponton a 2029/30 gázévig hosszú távon lekötött nem kapcsolt kapacitás 10 730 kWh/h/év, a szabad kapacitás 471 569 kWh/h/év. Csanádpalota határkeresztező pont (HU>RO irány) jelenlegi kapacitása 2 150 201 kWh/h/év. Ezért nincs szükség a kapacitás bővítésére ebben az irányban.

Csanádpalota határkeresztező ponton RO>HU irányban mindkét oldalon a legmagasabb keresleti igény 2 684 247 kWh/h/év. A kapacitásbővítést tartalmazó projekt 5 400 000 kWh/h kapacitással része a 2016-2025 időszakra vonatkozó magyar 10 éves fejlesztési javaslatnak, és a 2017-2026 időszakra vonatkozó román fejlesztési javaslatnak, továbbá tartalmazza az ENTSOG TYNDP 2017 is.

A tervezett fejlesztések biztosítanak az igényelt kapacitásokat, feltéve, hogy a szükséges kapacitások rendelkezésre fognak állni a meglévő és tervezett fejlesztések által a határkeresztező pontokon.

A tervezési fázis a tervezett Open Season eljárás előkészítésének keretében végrehajtásra került. Az eljárás során az FGSZ és a Transgaz meghatározta azokat a fejlesztéseket, amelyek Csanádpalota határkeresztező ponton mindkét irányban 5 400 000 kWh/h/év kapacitás biztosításához szükségesek.

A tervezett Open Season eljárás keretében az érintett határkeresztező pont éves kapacitása 15 évre előre fog rendelkezésre állni, a jóváhagyott OS Szabálykönyvben foglaltaknak megfelelően.

Nincs szükség RO>HU irányban a nemzeti fejlesztési javaslatokban vizsgált projekteken felül új többletkapacításra vonatkozó projektre.

D. Előzetes ütemterv

Magyarország entry/Románia exit

Kezdő dátum	Befejezési dátum	Leírás
Később pontosítandó		Open Season

Amennyiben az Open Season eljárásban előírányzott gazdaságossági vizsgálat eredménye negatív, az Open Season eljárásban kapott kapacitásigények felülvizsgálatra kerülhetnek a CAM NC-ban szereplő folyamat szerint.

E. Az érintett határkeresztező pont jelenlegi kapacitásainak aukciójára vonatkozó átmeneti intézkedések

Nincsenek átmeneti intézkedések.

F. Díjak

Az érintett TSO-k nem vezetnek be díjakat a nem kötelező érvényű keresleti igények értékléséért és feldolgozásáért a jelentés által tárgyal keresletfelmérési ciklusban.

G. Kapcsolat

FGSZ Zrt.

SNTGN TRANSGAZ SA

Bogoly Sándor

Teodora Barbu

Termék és Szolgáltatás Menedzsment vezető

Szállítási kapacitásgazdálkodás vezető

Tel: +36-84-505-202

Tel: +4/0269/803125

Fax: +36-84-505-218

Fax: +4/0269/841181

E-mail: sbogoly@fgsz.hu

Email: cabinet@transgaz.ro

Tanácsház u. 5

Piața C.I Motaș nr. 1,

8600 Siófok

551130, jud. Sibiu,

Magyarország

Románia